Save the Children

PHƯƠNG PHÁP TĂNG CƯỜNG KỸ NĂNG ĐỌC VIẾT DÀNH CHO HỌC SINH TIỂU HỌC

CẨM NANG HỌC CÙNG CON

(dành cho phụ huynh có con em trong độ tuổi tiểu học)

05

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI

GIỚI THIỆU BỘ TÀI LIỆU TĂNG CƯỜNG KỸ NĂNG ĐỌC VIẾT CHO HỌC SINH TIỂU HỌC

Bộ tài liệu Tăng cường kỹ năng đọc viết cho học sinh tiểu học (TCĐV) do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em (Save the Children) phát triển nhằm mục đích hỗ trợ giáo viên tiểu học nâng cao kĩ năng tổ chức hoạt động dạy học tại trường, giúp cho học sinh tiểu học nâng cao và hoàn thiện kỹ năng đọc và viết trong giai đoạn học tiểu học. Bên cạnh đó, Bộ tài liệu sẽ hỗ trợ cộng đồng và gia đình tổ chức các hoạt động ngoại khoá hỗ trợ học sinh tiểu học đọc và viết thành thạo hơn. Phương pháp TCĐV cho học sinh tiểu học nhấn mạnh vai trò quan trọng ngang bằng nhau của nhà trường và gia đình trong việc hỗ trợ trẻ em học tập.

CÁC KỸ NĂNG ĐỌC VIẾT CƠ BẢN MÀ TÀI LIỆU HƯỚNG ĐẾN

Kiến thức về bảng chữ cái

Đọc trôi chảy

Từ vựng

Đọc hiểu

Nhận biết âm vần

Viết

LỘ TRÌNH KIỆN TOÀN TÀI LIỆU TẠI VIỆT NAM

2016 Phương pháp TCĐV bắt đầu được triển khai tại Việt Nam, thực hiện một số đánh giá đầu kỳ.

2017 Biên dịch tài liệu và bước đầu bản địa hoá nội dung tài liệu với bối cảnh Việt Nam. Phương pháp được thí điểm tại 11 tỉnh, thành phố trên cả nước.

2018 Bộ GD&ĐT kiện toàn nội dung bộ tài liệu theo Chương trình Giáo dục Phổ thông quốc gia.

2020 Bộ tài liệu được Hội đồng cấp quốc gia thẩm định và công nhận là tài liệu tham khảo chính thức cho cấp giáo dục tiểu học.

CẤU TRÚC BỘ TÀI LIỆU

Cuốn số 1: *Thẻ hoạt động TCĐV dành cho giáo viên tiểu học.*
Đây là một tài liệu tham khảo dành cho giáo viên tiểu học, gồm 32 hoạt động, chia làm 05 chủ đề tương ứng với những nội dung kiến thức cần thiết để phát triển cho học sinh tiểu học, đặc biệt là học sinh trong các lớp đầu cấp tiểu học.

Cuốn số 2: *Các hoạt động cộng đồng.*
Tài liệu giới thiệu ngân hàng các hoạt động ngoại khoá, trải nghiệm, để thu hút sự tham gia của các thành viên trong gia đình, cộng đồng, bao gồm cả những người không biết đọc, viết, để thúc đẩy quá trình học đọc, học viết của học sinh trong độ tuổi tiểu học.

Cuốn số 3: *Tài liệu hướng dẫn tổ chức Trại đọc.*
Đây là tài liệu hướng dẫn tổ chức Trại đọc, một mô hình thúc đẩy đọc viết rất linh hoạt và hấp dẫn có thể được tổ chức trong và ngoài quy mô lớp học. Trại đọc tiêu chuẩn bao gồm 14 buổi sinh hoạt cho học sinh tiểu học, nội dung tập trung phát triển 03 kĩ năng chính liên quan đến âm vần, chữ cái và từ vựng.

Cuốn số 4: *Tài liệu hướng dẫn điều hành câu lạc bộ người chăm sóc trẻ.*
Tài liệu này dùng để tổ chức câu lạc bộ dành cho người chăm sóc (phụ huynh) có con em trong độ tuổi tiểu học. Tài liệu này giới thiệu 07 buổi sinh hoạt câu lạc bộ với các thông điệp về người chăm sóc trẻ hỗ trợ con trẻ học đọc, viết tại nhà và các hoạt động giúp con phát triển kĩ năng đọc, viết thành thạo.

Cuốn số 5: *Cẩm nang học cùng con dành cho phụ huynh.*
Đây là tài liệu gồm các trò chơi đơn giản phụ huynh có thể cùng con làm tại nhà, để thúc đẩy tư duy và hỗ trợ con trẻ học đọc, viết tốt hơn. Các nội dung này được thiết kế theo chủ đề các buổi sinh hoạt CLB NCST, để phụ huynh về nhà có thể đọc thêm và thực hiện cùng con sau khi tham gia sinh hoạt CLB NCST.

TỔNG QUAN CUỐN SỐ 5:
CẨM NANG HỌC CÙNG CON

Trẻ em có thể học mọi lúc, mọi nơi và thông qua mọi hoạt động trong cuộc sống. Thời gian người chăm sóc ở cùng trẻ, làm các công việc hằng ngày với trẻ là vô cùng quý giá và cần thiết để dạy con em mình các kiến thức, kỹ năng trong cuộc sống, đồng thời giúp tăng tình cảm gắn bó trong gia đình.

Cẩm nang học cùng con là tài liệu tham khảo dành cho người chăm sóc có con em trong độ tuổi tiểu học. Người chăm sóc được nói đến chính là cha mẹ, ông bà, anh chị… những người gần gũi và tham gia vào việc nuôi dạy trẻ hàng ngày, và để thân thiện với người đọc, từ "cha mẹ" sẽ được sử dụng nhiều lần trong tài liệu này.

Nội dung của Cẩm nang gồm hai phần: Phần I: Hình ảnh minh hoạ và các thông điệp chính của các buổi sinh hoạt Câu lạc bộ Người chăm sóc trẻ; Phần II: Các hoạt động tăng cường kỹ năng đọc viết cho trẻ để cha mẹ chơi cùng con tại nhà. Phần I được thiết kế dành cho những cha mẹ tham gia Câu lạc bộ Người chăm sóc trẻ, mang theo những thông điệp quan trọng cha mẹ cần nhớ sau mỗi buổi sinh hoạt. Cha mẹ cần mang theo Cẩm nang khi tham gia sinh hoạt Câu lạc bộ để tương tác cùng người điều hành. Phần II là nội dung bổ trợ và mở rộng dựa trên nội dung của Câu lạc bộ, dành cho tất cả người chăm sóc trẻ có con em trong độ tuổi tiểu học. Phần II của Cẩm nang đưa ra các gợi ý nhằm hướng dẫn người chăm sóc dạy và chơi cùng con em mình ở nhà với các hoạt động như trò chuyện, làm việc nhà hay các trò chơi học tập… Mục đích của các hoạt động này là tăng cường kỹ năng nghe – nói, củng cố kỹ năng đọc – viết cho trẻ em trong độ tuổi tiểu học. Ngoài ra, vốn từ vựng và sự tự tin trong giao tiếp của trẻ cũng sẽ được củng cố.

Cha mẹ hãy dành thời gian đọc các hoạt động trong Cẩm nang, và áp dụng với con mình tại nhà, vào bất cứ thời điểm phù hợp nào trong ngày. Ngoài ra, cha mẹ hoàn toàn có thể cùng con tạo thêm những trò chơi mới, những hoạt động tương tự để tận dụng thời gian cùng học và chơi với con tại nhà. Đây chính là những hành trang quý giá để giúp trẻ em thêm vững bước trên con đường học tập phía trước, vì: ***Cha mẹ là người thầy đầu tiên và suốt đời của con!***

Chương trình Giáo dục
Tổ chức Cứu trợ Trẻ em

MỤC LỤC

PHẦN I — 5

HÌNH ẢNH MINH HOẠ VÀ CÁC THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA CÁC BUỔI SINH HOẠT CÂU LẠC BỘ NGƯỜI CHĂM SÓC TRẺ

PHẦN II — 20

CÁC HOẠT ĐỘNG TĂNG CƯỜNG KỸ NĂNG ĐỌC VIẾT CHO TRẺ ĐỂ CHA MẸ CHƠI CÙNG CON TẠI NHÀ

Hoạt động 1: Trò chuyện với con về các hoạt động hàng ngày (ở nhà và ở trường) 21
Hoạt động 2: Trò chuyện về sở thích, ý kiến, suy nghĩ của con..... 24
Hoạt động 3: Trò chuyện về gia đình mình..... 26
Hoạt động 4: Dạy con cách bảo đảm an toàn cho bản thân..... 29
Hoạt động 5: Kể chuyện cho con nghe (truyện dân gian, truyện ngắn) 34
Hoạt động 6: Cùng con tìm hiểu các ngày lễ trong năm..... 37
Hoạt động 7: Kể chuyện theo tranh và đọc truyện tương tác cùng con... 41
Hoạt động 8: Cùng con chuẩn bị bữa ăn cho gia đình..... 45
Hoạt động 9: Trò chuyện với con khi cùng nhau ra ngoài..... 49
Hoạt động 10: Chữ viết và ký hiệu trong môi trường sống của chúng ta...53
Hoạt động 11: Trò chuyện với trẻ khi cùng đi mua sắm..... 57
Hoạt động 12: Cùng con tạo góc học tập tại nhà..... 60
Hoạt động 13: Cùng con chơi các trò chơi học tập đơn giản - trò chơi "đố vui" 63
Hoạt động 14: Cùng con chơi các trò chơi học tập đơn giản - trò chơi "tìm từ có cùng vần"..... 66
Hoạt động 15: Cùng con chơi các trò chơi học tập đơn giản - trò chơi "nối tiếp từ"..... 68

PHẦN III — 70

MỘT SỐ LƯU Ý VỚI PHỤ HUYNH ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ

PHẦN 01

HÌNH ẢNH MINH HOẠ VÀ CÁC THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA CÁC BUỔI SINH HOẠT CÂU LẠC BỘ NGƯỜI CHĂM SÓC TRẺ

Nội dung buổi sinh hoạt 01

SỰ PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ VÀ VAI TRÒ CỦA NGƯỜI CHĂM SÓC

- Anh/chị nhìn thấy gì trong các hình ảnh này?
- Ý nghĩa của hình ảnh này là gì?

THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA BUỔI SINH HOẠT

1. Trẻ em học hỏi ngay từ lúc được sinh ra, bằng cách tiếp xúc với môi trường bên ngoài qua các giác quan của mình. Ngay cả khi trẻ chưa nói được hoặc chưa đi được, trẻ đã học bằng cách lắng nghe người khác nói, quan sát và bắt chước người khác. Người chăm sóc trẻ có thể hỗ trợ trẻ học bằng cách nói chuyện và lắng nghe những âm thanh trẻ phát ra ngay từ khi trẻ mới được sinh ra.

2. Trẻ em học được rất nhiều thông qua chơi. Não của trẻ phát triển tốt nhất trong vòng 5 năm đầu đời, vì vậy cha mẹ chính là người thầy đầu tiên của trẻ.

3. Trẻ nhỏ chỉ dành thời gian ở trường một vài tiếng đồng hồ trong ngày. Hầu hết thời gian các em ở ngoài nhà trường, nên người chăm sóc trẻ tại cộng đồng tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ trẻ học sau giờ lên lớp.

Nội dung buổi sinh hoạt 02

TRÒ CHUYỆN VÀ LẮNG NGHE CON TRẺ

- Anh/chị nhìn thấy gì trong các hình ảnh này?
- Ý nghĩa của hình ảnh này là gì?

THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA BUỔI SINH HOẠT

1. Trò chuyện với trẻ là một việc rất quan trọng giúp trẻ phát triển kỹ năng giao tiếp và hỗ trợ trẻ học tập.

2. Lắng nghe và đáp lại các âm thanh mà trẻ tạo ra sẽ khuyến khích trẻ học nói.

3. Lắng nghe trẻ nói và trả lời các câu hỏi của trẻ sẽ khuyến khích sự tò mò và làm tăng sự tự tin của trẻ khi các em thể hiện ý kiến của mình.

4. Tham gia vào cuộc trò chuyện và nghe cha mẹ nói chuyện sẽ làm tăng vốn từ vựng của trẻ. Có vốn từ vựng phong phú sẽ giúp trẻ rất nhiều khi trẻ học đọc viết.

Nội dung buổi sinh hoạt 03

KỂ CHUYỆN DIỄN CẢM

Anh/chị nhìn thấy gì trong các hình ảnh này?

THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA BUỔI SINH HOẠT

1. Trẻ rất thích các câu chuyện/truyện kể, và việc kể chuyện/đọc truyện cho trẻ là một cách rất có lợi để hỗ trợ sự phát triển ngôn ngữ cho trẻ.

2. Trẻ sẽ làm quen với các kỹ năng ngôn ngữ thông qua câu chuyện/truyện kể: từ mới, cụm từ mới, đọc trôi chảy, phát âm. Trẻ cũng sẽ hiểu thêm về cấu trúc của câu chuyện.

3. Kể chuyện/đọc truyện có thể dạy cho trẻ về cuộc sống, kết nối trẻ với nguồn cội văn hóa, tổ tiên, giới thiệu cho trẻ những kiến thức mới, tăng cường khả năng sáng tạo và trí tưởng tượng của trẻ, và làm cho trẻ cảm thấy vui vẻ.

4. Thông qua các câu chuyện, trẻ có thể so sánh trải nghiệm của bản thân mình với trải nghiệm của những người khác. Trẻ có thể cảm nhận sự đồng cảm và ủng hộ khi nhận ra rằng có nhiều người cảm thấy giống mình, và có cơ hội được nói về những suy nghĩ và cảm xúc của mình thông qua các nhân vật trong các câu chuyện.

Nội dung buổi sinh hoạt 04

THỂ HIỆN Ý KIẾN

- Theo các cha mẹ, trẻ trong ảnh đang nghĩ gì và cảm thấy như thế nào?
- Con của anh chị thích gì và không thích gì?

THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA BUỔI SINH HOẠT

1. Lợi ích của việc trò chuyện với trẻ và lắng nghe trẻ là hỗ trợ sự phát triển ngôn ngữ cho trẻ, bao gồm: phát triển từ mới, cụm từ mới, đọc và phát âm trôi chảy; hiểu thêm về cấu trúc của câu chuyện; dạy cho trẻ về cuộc sống, kết nối trẻ với nguồn cội văn hóa, tổ tiên; giới thiệu cho trẻ những kiến thức mới, tăng cường khả năng sáng tạo và trí tưởng tượng của trẻ, và làm cho trẻ cảm thấy vui vẻ.

2. Trẻ cũng có những điều mà các em thích và không thích giống như người lớn.

3. Bản chất tự nhiên của trẻ em là rất sáng tạo và có nhiều ý kiến.

4. Nếu ý kiến của trẻ được coi trọng, trẻ được cha mẹ tạo cơ hội nói và được lắng nghe, điều này sẽ giúp phát triển vốn từ vựng và lòng tự trọng, sự tự tin của trẻ.

Nội dung buổi sinh hoạt 05

ĐỌC SÁCH CÙNG TRẺ

- Các anh/chị nhìn thấy gì trong bức tranh này? Các anh/chị thấy bức tranh này vẽ gì? Các anh/chị thấy/có nhận xét gì về bố cục/ màu sắc/hình ảnh (chính, phụ) của bức tranh? ...

- Theo các anh/chị thì việc đọc sách cùng trẻ có lợi như thế nào cho trẻ? Có những khó khăn gì? Có những giải pháp gì cho các khó khăn đó?

THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA BUỔI SINH HOẠT

1. Trẻ có thể học được nhiều điều từ sách truyện trước khi trẻ biết đọc.
2. Trẻ sẽ cảm thấy được khuyến khích đọc sách hơn khi trẻ thấy mọi người xung quanh đọc sách, và khi trẻ được người khác đọc cho nghe.
3. Đọc sách cho trẻ hoặc đọc cùng trẻ là một trong những cách có lợi nhất để hỗ trợ phát triển ngôn ngữ của trẻ.
4. Trẻ có thể đọc đi đọc lại nhiều lần các quyển sách.

Nội dung buổi sinh hoạt 06

CÁC HOẠT ĐỘNG HÀNG NGÀY LÀ CƠ HỘI HỌC TẬP CHO TRẺ

- Các anh/chị nhìn thấy gì trong bức ảnh này?
- Những hoạt động/công việc nào các anh/chị thường làm hàng ngày ở gia đình? Trong đó, những hoạt động/công việc nào con của các anh chị thường ở gần bên cạnh?

THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA BUỔI SINH HOẠT

1. Khi con cùng cha mẹ làm việc nhà là những cơ hội học tập quý báu mà cha mẹ có thể tận dụng. Đây là một cách dạy con vừa hiệu quả vừa không mất thêm thời gian của cha mẹ trong ngày.

2. Thông qua việc trò chuyện với trẻ trong khi cùng nhau làm các công việc sinh hoạt hàng ngày, cha mẹ có thể giúp trẻ học được thêm nhiều từ mới, được thực hành các kỹ năng như đếm, cộng, phân loại, so sánh, và kể lại các công việc, sự kiện.

Nội dung buổi sinh hoạt 07

DỤNG CỤ HỌC TẬP VÀ GÓC HỌC TẬP

- Các anh/chị nhìn thấy gì trong bức ảnh này?
- Theo các anh/chị, mục đích của các đồ dùng/dụng cụ này là gì? Các anh/chị đã bao giờ làm đồ chơi hoặc các đồ dùng/dụng cụ gì khác (như đồ dùng học tập ...) cho con của mình chưa?

THÔNG ĐIỆP CHÍNH CỦA BUỔI SINH HOẠT

1. Góc học tập là một không gian cụ thể trong nhà, nơi trẻ có thể học, bảo quản và sử dụng các đồ dùng, sách vở của mình.

2. Các đồ dùng học tập cần được đặt ở chỗ mà trẻ dễ nhận thấy và có thể lấy ra hay cất đi một cách thuận tiện trong quá trình học tập hàng ngày.

3. Cha mẹ nên cùng trẻ thiết lập và trang trí góc học tập cho trẻ trong nhà.

PHẦN 02

CÁC HOẠT ĐỘNG TĂNG CƯỜNG KỸ NĂNG ĐỌC VIẾT CHO TRẺ ĐỂ CHA MẸ CHƠI CÙNG CON TẠI NHÀ

TRÒ CHUYỆN VỚI CON VỀ CÁC HOẠT ĐỘNG HÀNG NGÀY

(Ở NHÀ VÀ Ở TRƯỜNG)

Dù ở trường hay ở nhà, mỗi ngày con đều được gặp gỡ, tham gia và quan sát rất nhiều hoạt động của rất nhiều người. Các con rất thích kể cho cha mẹ về những câu chuyện đã quan sát được và con cũng rất thích lắng nghe những câu chuyện của cha mẹ.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

CÁC BƯỚC	NÓI VỚI CON
Cha mẹ hỏi hoặc kể cho con nghe những việc đã làm và dự định sẽ làm trong ngày.	➪ Con có biết hôm nay bố/mẹ đã đi đâu hoặc đã đi làm việc gì không nào? ➪ Hôm nay, bố đã đi chợ và mua được một chiếc quạt đấy". ➪ "Lát nữa, mẹ sẽ đi sang nhà bác Hoa thăm bà ngoại con ạ".
Cha mẹ hỏi về những việc đã xảy ra với con trong ngày.	➪ Hôm nay con đi học có vui không? ➪ Con đã học được những gì ở trường? ➪ Con chơi trò chơi gì? ➪ Con đã gặp ai? ➪ Con thích bài học nào nhất?

	➪ Có điều gì làm con vui? ➪ Có điều gì khiến con buồn? ➪ Con đã làm được việc gì tốt?
Cha mẹ hỏi về những điều con đã học được, đã làm được và cảm xúc của con	➪ Con đã học được những gì? Con có thích những gì con học được không? Tại sao? ➪ Con đã làm những việc gì? Con cảm thấy như thế nào sau khi làm việc đó?

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

Cha mẹ có thể hỏi và trò chuyện với con bất cứ lúc nào:

- Khi con đi học về.
- Khi làm việc nhà như rửa bát, nhặt rau, nấu cơm,...
- Khi nghỉ ngơi buổi tối, trước khi đi ngủ, ...

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

- Cha mẹ hãy luôn kiên nhẫn, lắng nghe con, khuyến khích con nói bằng cách hỏi các câu hỏi như: "Còn gì nữa không con?"...
- Nếu con chưa kể được nhiều, cha mẹ có thể đưa ra những câu hỏi ví dụ cụ thể để cha mẹ hiểu rõ và biết cách nói. *Ví dụ: Có phải con đã học Tập đọc hôm nay không? Tiết học có vui không con? Con đi học về với bạn Lâm à? Hôm nay bạn Lâm đã hết ốm chưa?...*
- Hãy khuyến khích con trả lời bằng các câu đầy đủ.
Ví dụ: Con đã được điểm 10. Con và bạn Linh đã chơi ô chữ...

TRÒ CHUYỆN VỀ SỞ THÍCH, Ý KIẾN, SUY NGHĨ CỦA CON

Cuộc sống hàng ngày khiến nhiều cha mẹ bận rộn, không có thời gian chơi và trò chuyện với con trẻ. Khi con còn nhỏ, con hay muốn nói ra tất cả những điều mình nhìn thấy, mình biết. Cha mẹ hãy lắng nghe và đáp lại xem con mình nói gì và dạy con nói cho đúng.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

CÁC BƯỚC	NÓI VỚI CON
Cha mẹ kể cho con nghe về một sở thích của mình lúc nhỏ và lý do mà mình thích điều đó.	➪ "Ngày nhỏ, mẹ rất thích …(làm gì/đi đâu/ đồ chơi gì/quần áo thế nào), vì….. ➪ Hồi bằng tuổi con, bố không thích….(làm gì/ăn gì/màu gì), vì……
Cha mẹ hỏi về sở thích của con. **Cha mẹ cũng tìm hiểu con mình ghét gì, và lí do cho việc thích/ghét của trẻ.**	➪ Sở thích của con là gì? ➪ Con thích chơi với bạn nào? Vì sao con thích? ➪ Con không thích/ghét điều gì nhất? (màu sắc, món ăn, con vật…) ➪ Vì sao con lại không thích/ghét điều đó?
Cha mẹ hỏi về mơ ước của con trong tương lai.	➪ Hiện tại con thích làm gì nhất? Vì sao con thích? ➪ Lớn lên con thích làm gì? Con muốn làm nghề gì? Vì sao?

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

Cha mẹ có thể thực hiện hoạt động này vào bất cứ lúc nào con trẻ ở bên cạnh cha mẹ, kể cả khi cha mẹ đang làm việc nhà.

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

Cha mẹ nên kể câu chuyện về mình trước để trẻ cảm thấy thoải mái chia sẻ, tiếp đó hãy hỏi và lắng nghe con.

TRÒ CHUYỆN VỀ GIA ĐÌNH MÌNH

Trò chuyện với con về những thành viên trong gia đình, những người họ hàng mà con đã biết và chưa biết không chỉ giúp con mở rộng vốn từ ngữ về gia đình, các mối quan hệ mà còn làm tăng thêm tình cảm, sự gắn bó của con với các thành viên trong đại gia đình.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

CÁC BƯỚC	NÓI VỚI CON
Cha mẹ nói chuyện với con để nhận biết về các thành viên và các mối quan hệ trong gia đình. Bắt đầu bằng bố, mẹ, rồi đến các mối quan hệ trong họ hàng trực tiếp đến trẻ.	⇨ Con hãy nói xem gia đình mình có những ai? ⇨ Ai là người sinh ra bố, mẹ? ⇨ Ai là anh, chị, em ruột của bố? ⇨ Anh chị em ruột của mẹ là những ai? ⇨ Con gọi (xưng hô) với họ như thế nào? (Em gái của mẹ thì con gọi thế nào? Em gái của bố thì con gọi thế nào?) ⇨ Con trai của bác Liên thì con gọi là gì? ⇨ Con gái của em Nga (em họ của con nhưng đã lớn), thì con gọi là gì?....
Cha mẹ kể cho con nghe câu chuyện về các thành viên trong	⇨ Ngày xưa, thời ông bà, chưa có điện, nhà mình phải dùng đèn dầu để chiếu sáng…

gia đình (anh, chị em, cô, dì, chú, bác, ông, bà, ...), những kỉ niệm của cha mẹ gắn với họ.

Hãy kể cho trẻ nghe những kỉ niệm có liên quan đến trẻ để tạo hứng thú.

- Khi chú Quang còn bé, bố và chú thường đèo nhau đi học bằng một chiếc xe đạp rất hay hỏng….
- Bác Liên rất là quý con. Hồi con còn nhỏ, bác thường đưa con đi chơi ở….

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

Cha mẹ có thể trò chuyện về gia đình khi cả nhà ngồi ăn cơm, làm việc nhà với con hoặc trước khi đi ngủ.

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

- Nếu trẻ không biết cách gọi một số họ hàng (dì, mợ, cậu, ông trẻ…) cha mẹ hãy nhẹ nhàng dạy cho trẻ biết, không trách mắng hoặc chê trẻ.
- Để tạo hứng thú cho con khi kể chuyện, cha mẹ có thể hỏi con các câu hỏi suy đoán như: con có biết ngày xưa thời ông, bà bắt cá như thế nào không? Ngày xưa, bố đi học, không viết lên bảng như bây giờ, mà, …
- Nếu có ảnh chụp gia đình, đại gia đình, cha mẹ có thể vừa xem ảnh và vừa kể chuyện cùng con.
- Cha mẹ có thể cùng con vẽ hoặc tạo hình từ đất sét, giấy cây gia đình để tạo hứng thú cho con trong quá trình tìm hiểu về gia đình mình.

DẠY CON CÁCH BẢO ĐẢM AN TOÀN CHO BẢN THÂN

Trong cuộc sống hằng ngày, có rất nhiều tình huống nguy hiểm có thể xảy ra với con. Việc dạy con những kỹ năng cần thiết để phòng tránh hay xử lý những tình huống này là vô cùng quan trọng và cần thiết.

Cha mẹ hãy lắng nghe cách con xử lý từng tình huống và nhắc nhở nếu cách giải quyết của con chưa hợp lý, đưa ra các gợi ý và hướng dẫn con cách giải quyết trong tình huống đó.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

CÁC TÌNH HUỐNG GỢI Ý	NÓI VỚI CON
Làm gì khi gặp người lạ mặt	⇨ Nếu có người lạ mặt đến nhà mình, cho con kẹo và bảo con đi cùng họ, con sẽ làm gì? Con có đi cùng họ không? ⇨ Khi con gặp người lạ mặt, họ rủ con đi chơi, con không đi. Con hãy nói rằng đang đợi ông bà, bố mẹ...

CÁC TÌNH HUỐNG GỢI Ý	NÓI VỚI CON
Khi con cảm thấy không khỏe (Bị mệt)	➪ Cha mẹ có thể nói: "Khi con ở trường, nếu cảm thấy không khỏe, chóng mặt, ho, ..., con sẽ làm gì?" ➪ Nếu bị ốm, con không được tự ý uống thuốc và phải nói ngay với người lớn như các thầy, cô giáo để thầy cô giúp con.

CÁC TÌNH HUỐNG GỢI Ý	NÓI VỚI CON
Khi con thấy có người bị đuối nước (ngã xuống nước) dưới sông, hồ, ao	➪ Khi thấy người bị đuối nước dưới sông, hồ, con không được tự nhảy xuống cứu họ, vì con còn bé, lại chưa có các kĩ năng cần thiết để cứu họ. ➪ Người bị đuối nước rất hoảng loạn, vớ được bất kỳ cái gì là ôm rất chặt và không buông. Nếu không có kỹ năng cứu người thì người bị đuối nước sẽ túm và ghì người cứu cùng chìm xuống, dẫn tới tất cả đều đuối nước, điều này rất nguy hiểm.

- Con nên nhìn quanh và tìm sự trợ giúp của người lớn trước tiên. Đồng thời, quan sát để tìm những vật dụng có thể cứu được người bị nạn như sào, khúc gỗ, tấm ván nhẹ... để tung xuống cho họ bám hoặc dùng để đứng trên bờ và kéo họ lên.

- Con cũng không nên đi bơi hay chơi gần các sông, hồ mà không có người lớn đi cùng, dù con có biết bơi hay không.

Làm gì để phòng tránh bị điện giật

- Khi có nước thì điện dẫn truyền càng nhanh hơn. Do đó, con phải cẩn thận, tuyệt đối, không nên sử dụng bất cứ một đồ dùng điện nào trong khi tay ướt, nhất là (dùng tay ấn) nồi cơm điện, quạt... Con hãy lau khô tay trước khi chạm vào các đồ vật có điện nhé.

- Khi con muốn sử dụng các đồ điện trong gia đình, con không nên tự ý dùng mà cần nhờ người lớn nhé.
- Nếu thấy có mưa, con nên nhanh chóng tìm chỗ trú, nhưng không được đứng dưới những cây to hoặc nơi có đường dây điện.
- Con cũng không được đi chân đất hay đạp xe qua cánh đồng rộng (vì xe đạp là kim loại nên sét rất dễ phóng xuống).

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

Cha mẹ có thể trò chuyện với con khi rảnh rỗi hoặc khi làm việc nhà cùng con, có thể liên hệ các hoạt động đó đến các tình huống có thể gây nguy hiểm cho con (*ví dụ: khi đi lấy củi, con có thể gặp người lạ/ đi nấu ăn, con có thể bị bỏng, ...*)

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

- Cha mẹ hãy khuyến khích, khen con khi con đưa ra được cách giải quyết phù hợp.
- Cha mẹ đừng quát, mắng con khi cách giải quyết của con chưa hợp lý, hãy kiên nhẫn lắng nghe và giải thích cho con nhé.

KỂ CHUYỆN CHO CON NGHE
(TRUYỆN DÂN GIAN, TRUYỆN NGẮN)

Các câu chuyện dân gian chứa đựng rất nhiều thông tin văn hóa dân tộc với những từ ngữ giản dị, gần gũi với con. Điều này sẽ giúp con hứng thú và tiếp nhận ngôn ngữ từ đơn giản đến phức tạp một cách dễ dàng và hứng thú hơn. Việc cha mẹ kể chuyện thường xuyên cho con cũng sẽ giúp gắn kết tình cảm giữa cha mẹ và con cái.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

CÁC BƯỚC	NÓI VỚI CON
Cha mẹ giới thiệu để gây sự tò mò cho con. Có thể cho con một vài gợi ý để đoán về nội dung câu chuyện.	Hôm nay, bố, mẹ sẽ kể cho con một câu chuyện rất thú vị. Nó là về một loại quả/ động vật/địa điểm. Con hãy đoán xem đó là gì?
Trong quá trình kể, nếu con ít tập trung, hãy đặt một vài câu hỏi để tạo sự tò mò cho con. **Cha mẹ hãy tăng cường nói chuyện và bình luận về câu chuyện với con, để con có cơ hội thể hiện ý kiến, suy nghĩ, suy đoán của mình về câu chuyện.**	➪ Con nghĩ điều gì sẽ xảy ra sau đó? ➪ Theo con, vì sao nhân vật này lại hành động như vậy? ➪ Con có biết từ "..." nghĩa là gì không? (một từ khó xuất hiện trong câu chuyện). Đố con tìm được những từ nào đồng nghĩa với từ "..."? ➪ Nếu con là nhân vật này thì con sẽ làm gì?

Hỏi con về những điều con suy nghĩ về câu chuyện, bài học mà con rút ra được.

- Con có thích câu chuyện này không? Vì sao có? Vì sao không?
- Con thích chi tiết nào nhất? Vì sao?
- Con thích vật nào nhất? Vì sao?
- Con có suy nghĩ gì sau khi nghe câu chuyện này?

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

- Lúc chuẩn bị đi ngủ.
- Lúc dạo chơi với con.
- Lúc làm các công việc thường ngày như nấu ăn, quét nhà, cho gà ăn, nhặt củi...

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

- Cha mẹ hãy sưu tầm những câu chuyện dân gian quen thuộc hoặc những truyện kể đặc trưng của dân tộc mình, để có thể kể cùng con.
- Hãy chọn các câu chuyện ngắn, gần gũi với cuộc sống của con trước, sau đó mới chọn những câu chuyện khó hơn.
- Hãy tạo không khí thoải mái, vui vẻ, tò mò cho con bằng việc thay đổi giọng của các nhân vật trong câu chuyện, nhấn mạnh các câu từ.
- Hãy để con tham gia vào câu chuyện nếu con muốn.

HOẠT ĐỘNG 06

CÙNG CON TÌM HIỂU VỀ CÁC NGÀY LỄ TRONG NĂM

Trẻ con sẽ có những câu hỏi như: "Mẹ ơi, tại sao lại có Tết? Tại sao phải mua cây đào? Tại sao phải đi chúc Tết?". Cha mẹ hãy dành thời gian để giải thích cho con về những phong tục truyền thống này, để bé không những đón các ngày lễ thật vui mà còn lớn hơn lên nhờ những bài học nhiều ý nghĩa.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

Một số câu hỏi cha mẹ có thể hỏi khi trò chuyện với con về ngày Tết Nguyên đán của người Kinh

- Con có biết Tết Nguyên đán diễn ra vào khi nào không?
- Mọi nhà thường chuẩn bị làm những việc gì để đón Tết?
- Loại hoa nào được chọn để trưng bày trong dịp Tết?
- Loại bánh nào thường được làm trong dịp Tết?
- Trong những ngày Tết, mọi người sẽ làm gì? đi đâu? Để làm gì?
- Con có thích được nghỉ Tết không? Vì sao?
- Cha mẹ đố con mùa xuân là mùa thứ mấy trong một năm?
- Đặc trưng nhất của mùa xuân là hoa gì nở con nhỉ?

- Hoa đào nở báo hiệu ngày gì của mùa xuân đã đến nhỉ?
- Con có biết không, ngày Tết cổ truyền là ngày lễ quan trọng trong năm, kết thúc năm cũ và bắt đầu năm mới đấy. Con có nhớ mình sẽ làm gì trong ngày này không?
- Món ăn truyền thống của ngày Tết là gì nhỉ?

Với ngày lễ truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số

Ví dụ lễ hội đâm trâu của người Cơ Tu, nghi lễ nhảy lửa trong ngày tết của người Dao, ngày Tết Nguyên đán của người Mông (Naox - Cha).. cha mẹ có thể dựa theo cách hỏi ở trên để cùng con tìm hiểu nguồn gốc, ý nghĩa và các hoạt động thường có trong những ngày lễ đặc biệt này. Điều này đặc biệt quan trọng với các gia đình vùng dân tộc thiểu số, để trẻ em hiểu rõ về nguồn gốc những ngày lễ của dân tộc mình, và nâng cao lòng tự tôn dân tộc của trẻ.

Tết Thanh minh của người Tày, Nùng ở Bắc Kạn
*(**Nguồn:** https://dulich.backan.gov.vn)*

Tết Thanh minh của người Kinh
*(**Nguồn:** https://place.vn)*

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

- Khi làm việc nhà.
- Khi cả nhà ăn cơm.
- Khi đang chuẩn bị cho các ngày lễ đặc biệt này.

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

- Hãy đưa ra các nội dung như mục Nói với con ở trang 36 để con liên tưởng đến các ngày lễ này trước khi cha mẹ bắt đầu kể. Điều này sẽ giúp tăng sự tương tác với con và con sẽ tập trung hơn.
- Kể cho con nghe về các sự tích, phong tục hay truyền thống của dân tộc, địa phương mình: nguồn gốc, ý nghĩa hay các hoạt động có trong những ngày này.

Một số thông tin bổ trợ cho cha mẹ

- **Tết Nguyên đán** là dịp lễ đầu năm âm lịch quan trọng và có ý nghĩa bậc nhất ở Việt Nam, cùng với văn hóa Tết Âm lịch của các nước Đông Á.

- **Lễ mừng lúa mới** hay còn gọi là Tết cơm mới và Tết Hạ Nguyên, là lễ hội quan trọng nhất trong hệ thống các lễ hội cổ truyền của các dân tộc Việt Nam. Lễ mừng lúa mới đối với người dân tộc thiểu số cũng quan trọng giống như dịp Tết của người Kinh vậy.

- **Tết Thanh minh** là ngày lễ diễn ra vào ngày 3/3 âm lịch của các dân tộc Dao, Tày, Nùng. Vào ngày này mọi người sẽ mang gà, xôi đi tảo mộ. Đối với những gia đình có mộ ở xa không đến tận nơi được thì gia đình sẽ đặt lễ trước bàn thờ và khấn xin phép tổ tiên do điều kiện đường sá xa xôi nên con cháu không đến mộ được.

ĐỌC TRUYỆN TƯƠNG TÁC VÀ KỂ CHUYỆN THEO TRANH CÙNG CON

Con trẻ rất thích sách, truyện và việc đọc truyện/kể chuyện theo tranh cùng con là một cách rất có lợi để hỗ trợ sự phát triển ngôn ngữ cho con. Kể chuyện/đọc truyện có thể dạy cho con về cuộc sống, kết nối con với nguồn cội, văn hóa, tổ tiên, giới thiệu cho con những kiến thức mới, tăng cường khả năng sáng tạo và trí tưởng tượng của convà làm cho con cảm thấy vui vẻ. Con cũng sẽ cảm thấy được khuyến khích đọc sách hơn khi thấy mọi người xung quanh đọc sách và khi con được người khác đọc cho nghe.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

ĐỌC TRUYỆN TƯƠNG TÁC CÙNG CON	NÓI VỚI CON ĐỂ HỎI CON
Nếu con chưa biết đọc: Cha mẹ hãy đọc truyện và tương tác với con qua tranh bằng cách đặt 1-3 câu hỏi liên quan đến nội dung mỗi bức tranh. Trước khi đọc truyện và trong khi đọc những trang truyện tiếp theo, cha mẹ cho con xem tranh và đặt câu hỏi về những hình ảnh trong bức tranh. Sau khi đọc hết mỗi trang hoặc vài trang, cha mẹ cho	➪ Con nhìn thấy những gì trong tranh bìa? ➪ Đây là ai? ➪ Họ đang làm gì? ➪ Con đoán xem nội dung truyện này kể về việc gì? ➪ Con nghĩ xem chuyện gì sẽ xảy ra tiếp theo? Chúng ta hãy cùng xem nhé! ➪ Gà gáy thế nào nhỉ? ➪ Khi cuốc đất chúng ta làm như thế nào?

con dự đoán những gì sẽ xảy ra tiếp theo.

Cha mẹ cùng với con làm động tác mô phỏng tiếng động hay hành động trong truyện; cùng nói câu đối thoại trong truyện.

Cha mẹ nên giải thích ngắn gọn cho con về các từ mới, từ khó hoặc các sự vật, hiện tượng xuất hiện trong tranh mà con chưa biết. (nếu có thể)

Cha mẹ giúp con liên tưởng đến đời sống thực tế và rút ra bài học từ câu chuyện.

- Khi gập quần áo, chúng ta làm như thế nào?
- Từ "...."có nghĩa là gì con nhỉ?
- Con hãy tìm những từ trái nghĩa với từ "..." nào?
- Con hãy tìm những từ đồng nghĩa với từ "..."nào?
- Con nhớ được những gì trong truyện?
- Nếu con là nhân vật trong câu chuyện con sẽ làm như thế nào?
- Con thích nhân vật nào? Vì sao?
- Con có cảm nghĩ gì về truyện này?

ĐỌC TRUYỆN TƯƠNG TÁC CÙNG CON	NÓI VỚI CON ĐỂ HỎI CON
Nếu con đã biết đọc: Cha mẹ nên khuyến khích con cùng đọc truyện với mình, VD: cha mẹ 1 trang, con 1 trang, hoặc cha mẹ nửa đầu, con nửa cuối. Việc đọc nhiều hay ít tuỳ thuộc vào khả năng và trình độ của trẻ. Trong quá trình đọc cùng con, cha mẹ nên hỏi con các câu hỏi vào lúc trước khi đọc, trong khi đọc và sau khi đọc. Cách đặt câu hỏi tương tự như ở phần **"Nếu con chưa biết đọc".**	➪ Mẹ sẽ đọc 2 trang đầu, con sẽ đọc 2 trang sau nhé! Nếu con chưa đọc được đoạn nào, mẹ sẽ giúp con nhé. ➪ Con có câu hỏi gì muốn hỏi không? ➪ Con có thấy khó hiểu chỗ nào không? ➪ À, bố thấy đoạn này "…"con đọc chưa được hay, bố con mình đọc lại một lần nữa nhé.

KỂ CHUYỆN THEO TRANH CÙNG CON	NÓI VỚI CON
Nếu người chăm sóc trẻ không thể cùng trẻ đọc hết một cuốn truyện (do hạn chế thị lực, khả năng đọc…), và trẻ cũng chưa đọc thành thạo, phụ huynh có thể dựa trên nội dung tranh để cùng trẻ kể ra một câu chuyện hoàn toàn mới. Khuyến khích trẻ đọc những từ, câu, đoạn văn mà trẻ biết/đã được học.	➪ Hôm nay bà cháu mình sẽ cùng kể chuyện theo tranh dựa trên cuốn truyện tranh này nhé. Bà cháu mình không cần đọc hết chữ, mà chỉ cần sáng tác được một câu chuyện thật hay dựa trên các bức tranh này thôi. ➪ Cháu miêu tả bức tranh này cho bà nghe nào: trong tranh có những ai, đang làm gì? ➪ Cháu có biết từ nào trong trang chữ này không, đọc lên cho bà nghe với nào? ➪ Vậy là nhân vật A đang có ý định như vậy, cháu thử đoán xem tiếp theo A sẽ làm gì? Bà cháu mình xem tranh tiếp theo nhé….

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

Cha mẹ hãy tranh thủ thời gian rảnh rỗi, chỉ cần từ 15 đến 30 phút mỗi ngày, có thể vào lúc trước khi đi ngủ hoặc sau khi ăn cơm… để mở sách và đọc cùng con.

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

- Cha mẹ có thể mượn sách, truyện tại thư viện lớp học, trường học của con.
- Cha mẹ đừng lo lắng nếu không đọc xong cuốn sách/truyện. Hãy ngừng lại khi con hết hứng thú và đọc tiếp vào ngày hôm sau. Hãy đọc cuốn sách một cách vui nhộn và không áp lực với con trẻ.
- Huy động sự hiểu biết của trẻ trong quá trình cùng con đọc. Hãy để con được tự do tưởng tượng và có cơ hội kể cho cha mẹ nghe về những điều con nghĩ.

CÙNG CON CHUẨN BỊ BỮA ĂN CHO GIA ĐÌNH

Chuẩn bị bữa ăn là công việc hàng ngày mà cha mẹ thường xuyên thực hiện. Cha mẹ hãy tận dụng thời gian này để tạo sự gắn kết với con và giúp con phát triển ngôn ngữ, tư duy, tình cảm thông qua việc trò chuyện về chủ đề chuẩn bị bữa ăn mỗi ngày.

Trong lúc cha mẹ nấu ăn, trò chuyện tương tác với con cũng là một cách giúp cha mẹ trông chừng con nhưng không tạo cảm giác nhàm chán cho con. Bên cạnh đó, cha mẹ có thể huy động sự tham gia của trẻ vào những bước phù hợp với khả năng, vì trẻ sẽ rất hào hứng khi được giúp người lớn làm việc.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

Trò chuyện với con về các món ăn, các nguyên liệu cần chuẩn bị, cách sơ chế, chế biến nguyên liệu, các bước để nấu một món ăn, đồng thời hướng dẫn con sử dụng các vật dụng một cách an toàn và tránh các nguy cơ có thể xảy ra như dao, lửa ... cụ thể như sau:

CÁC BƯỚC	NÓI VỚI CON
Trò chuyện về vật dụng nhà bếp.	➪ Đố con biết để thái thịt, mổ cá thì phải dùng dụng cụ nào? ➪ Cái gì dùng để đựng các loại: rau, củ quả....nhỉ? ➪ Xoong, nồi nào dùng để nấu canh? ➪ Cái gì dùng để nấu cơm? ➪ Cái gì dùng để chiên (rán), xào?

Giới thiệu cho con các loại gia vị và trò chuyện về mùi vị, công dụng của nó.	➪ Con biết để nấu canh, xào, ướp thức ăn thì dùng những gia vị nào không? ➪ Con biết hạt tiêu không nào? Hạt tiêu có mùi gì nhỉ? ➪ Muối có màu và vị gì con nhỉ? Con có biết muối này được làm từ đâu không? ➪ Quả ớt có vị gì con nhỉ?
Miêu tả cách sơ chế và chuẩn bị đồ nấu. Cho phép trẻ tham gia vào một số bước thực hiện, sao cho phù hợp với khả năng và độ tuổi của trẻ. VD: trẻ nhỏ có thể nhặt rau, rửa rau, trẻ lớn có thể tham gia tẩm ướp gia vị, cùng nấu…	➪ Hôm nay nhà mình sẽ ăn món… ➪ Con có biết để nấu món…, mình cần những nguyên liệu gì không? (Kể tên những nguyên liệu cha mẹ sẽ dùng để nấu món ăn đang được miêu tả) ➪ Khi chuẩn bị nguyên liệu này, con phải cẩn thận, tránh để bị…(miêu tả những rủi ro có thể xảy ra trong quá trình sơ chế). ➪ Khi nhặt rau, con phải bỏ các lá bị hỏng, con có thể giúp mẹ nhặt rau như thế này không? ➪ Khi rửa rau, mình phải nhẹ tay để không bị nát tàu lá….
Về các bước để nấu ăn Tùy theo món ăn và cách nấu của gia đình mà cha mẹ hướng dẫn con theo cách phù hợp.	➪ Bây giờ mình sẽ bắt đầu nấu canh cá nhé! ➪ Đầu tiên, bố sẽ ướp cá với nước mắm, muối, tiêu, hành. ➪ Sau đó, chúng ta sẽ phi thơm hành và bỏ cà chua vào đảo, tiếp theo cho nước vào nồi để đun sôi.

Điều quan trọng là phụ huynh miêu tả cho trẻ biết từng bước mà mình đang thực hiện để nấu được món ăn đó.

- Tiếp theo, bố sẽ rán sơ con cá đã được tẩm ướp này lên, để khi ăn mùi vị sẽ được đậm đà hơn.
- Khi nước trong nồi đã sôi, mình sẽ bỏ cá đã rán sơ vào và đun cho chín nhé.
- Lúc cho cá vào nồi con phải nhẹ nhàng và cẩn thận để tránh nước sôi bắn vào người.

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

- Lúc đi chợ để mua các nguyên liệu về nấu ăn.

- Lúc chuẩn bị bữa ăn cho gia đình.
- Cùng con ôn lại các bước nấu ăn sau khi món ăn đã được hoàn thiện và thưởng thức trong bữa cơm.

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

- Hãy để con giúp bạn làm những công việc an toàn, vừa sức, con sẽ hăng hái và hứng thú hơn. Tuy nhiên cần lưu ý với con những rủi ro thể xảy ra trong nhà bếp. *Ví dụ: Tránh để dầu ăn gần lửa, cẩn thận khi dùng dao, kéo, tránh tiếp xúc quá gần với lửa.*
- Kiên nhẫn và nhẹ nhàng nhắc nhở nếu con làm chưa tốt hoặc chưa đúng.
- Không trẻ nào có thể ngay lập tức đã giỏi một việc, hãy cho con thời gian để luyện tập với sự hướng dẫn của cha mẹ. Do vậy, đừng nên quát mắng trẻ, hãy động viên và khen ngợi khi con hoàn thành công việc.

TRÒ CHUYỆN VỚI CON KHI CÙNG NHAU RA NGOÀI

Trong gia đình, chúng ta thường có các công việc ở ngoài trời hoặc diễn ra bên ngoài ngôi nhà. Ở nông thôn, nhiều hộ gia đình sẽ có các hoạt động như đi lấy củi, đi làm nương rẫy, đi chăn trâu, gặt lúa, cấy lúa, bắt cá, bẻ ngô, dỡ khoai.... Ở thành thị, các gia đình sẽ có hoạt động như làm vườn, đi chợ, đi siêu thị, đi mua đồ dùng gia đình, sửa chữa vật dụng...mà cha mẹ có thể cho con theo cùng. Cha mẹ có thể cùng con học được nhiều điều bổ ích trong lúc cùng nhau ra ngoài làm các công việc này.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

Đối với các hoạt động nông nghiệp thường thấy ở vùng nông thôn

CÁC BƯỚC	CÂU HỎI GỢI Ý ĐỂ HỎI TRẺ
Trước khi đi làm: Giải thích cho trẻ công việc sẽ làm và các đồ dùng vật dụng mang theo.	➪ Bây giờ con giúp bố chuẩn bị đồ dùng đi làm đồng nhé. ➪ Đố con biết đâu là cái cuốc, cái xẻng? Tác dụng của từng vật là gì? ➪ Cái liềm khác con dao như thế nào con nhỉ? ➪ Con có biết vì sao hôm nay bố con mình đi làm đồng không?

CÁC BƯỚC	CÂU HỎI GỢI Ý ĐỂ HỎI TRẺ
Trong khi làm việc: Miêu tả cho trẻ các bước thực hiện, nói cho trẻ biết các lưu ý quan trọng. Nhờ trẻ hỗ trợ trong những việc trẻ có thể thực hiện.	➪ Bây giờ, bố sẽ dùng cái cuốc để làm đất, con hãy quan sát bố làm nhé. Con hãy đưa cho bố cây cuốc nào! ➪ Con ơi, đây là cây… (tên loại cây) đấy. Mình dùng cây này để… (nấu ăn/chữa bệnh/nuôi gia súc gia cầm…) ➪ Con ơi, đây là cây… (lúa nếp/lúa tẻ/ khoai/ngô…). Nó có thể cho 2 vụ một năm, vụ xuân và vụ đông đấy con ạ. ➪ Con ơi, khi làm đồng/làm vườn với loại cây này, mình cần lưu ý…… ➪ Con có thể giúp bố nhổ cỏ ở luống rau này không? Chúng ta sẽ làm thế này nhé!

CÁC BƯỚC	CÂU HỎI GỢI Ý ĐỂ HỎI TRẺ
Trong lúc nghỉ ngơi: Tìm hiểu về việc học của trẻ ở trường để đưa ra các câu đố/trò chơi phù hợp. Giải thích cho trẻ ý nghĩa của việc đang làm và các việc cần làm tiếp theo.	➪ Ở trường con mới học phép tính gì? Vần gì? Bài tập đọc gì? ➪ Bây giờ bố con mình cũng làm phép tính này trên đất nhé (cha mẹ có thể dùng các mẩu cây, que nhỏ để cùng con viết chữ trên nền đất, trên lá cây, có thể đếm hoặc cộng trừ các vật xung quanh nếu con mình mới học đếm). ➪ Bố con mình làm vườn/làm đồng để thu hoạch cây trái, có lương thực cho gia đình và nông sản đi bán ở chợ, lấy tiền chi tiêu con ạ. Sau hôm nay, mình sẽ cần theo dõi cây trồng bằng cách… (cần phải kiểm tra nước trong ruộng lúa, sâu bệnh…).

Đối với các hoạt động ở vùng thành thị

- Cha mẹ có thể mang trẻ theo trong một số công việc xảy ra bên ngoài hộ gia đình như đã đề cập trong phần giới thiệu phía trên. Trong bất kể tình huống nào, cha mẹ cũng có thể áp dụng **03 bước trò chuyện** đã được miêu tả.

  Ví dụ: *cha mẹ đưa trẻ đi cùng khi đi mua đồ dùng gia đình. Trước khi đi, cha mẹ cần nói rõ đang đưa trẻ đi đâu, mua đồ gì. Trong quá trình mua, nếu cha mẹ cần thời gian nói chuyện với người bán hàng, hãy nói trước với trẻ điều đó và để trẻ quan sát ở một nơi an toàn. Sau đó, cha mẹ nên giải thích với trẻ về các lựa chọn hàng hoá của mình, nếu phù hợp. Đây cũng là cách cha mẹ hướng dẫn con lựa chọn hàng hoá về sau.*

- Con trẻ luôn cần có sự giao tiếp với người lớn để có thể hiểu được mục đích của các hành động, cách thức thực hiện cũng như vai trò của trẻ trong những hoạt động đó. Việc trò chuyện này sẽ giúp phát triển kỹ năng giao tiếp và vốn hiểu biết xã hội của trẻ.

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

Khi cả gia đình cùng nhau ra ngoài làm việc, mọi lúc, mọi nơi.

GỢI Ý CHO CHA MẸ

- Cha mẹ nhớ chuẩn bị đủ nước sạch cho cha mẹ và con uống.

- Quan tâm đến con xem con có khỏe không, con cần được giao các việc vừa với sức của con...Cần bảo đảm an toàn cho cha mẹ và con trong khi làm việc.

CHỮ VIẾT VÀ KÝ HIỆU TRONG MÔI TRƯỜNG SỐNG CỦA CHÚNG TA

Ở địa phương nơi mà chúng ta sống, dù nông thôn hay thành thị, chúng ta cũng sẽ gặp các ký hiệu, chữ viết ở khắp mọi nơi: trên những biển hiệu cửa hàng, ở các biển báo, chỉ dẫn, trên băng rôn, khẩu ngữ, hoặc trên nhãn của các mặt hàng sử dụng trong gia đình hàng ngày. Cha mẹ hãy tận dụng những cơ hội này để cùng con khám phá xem các chữ viết và ký hiệu có ý nghĩa như thế nào với cuộc sống chúng ta nhé.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

TÌNH HUỐNG	CÂU HỎI GỢI Ý ĐỂ HỎI TRẺ
Khi cha mẹ cùng con đi ra ngoài: đi chơi, đi thăm họ hàng, cùng con đến các địa điểm khác nhau ở trong thôn bản, đi họp thôn, đến nhà văn hóa... Trên đường đi, hãy chỉ cho con các biển báo, đố con đọc các thông tin, chữ viết trên các biển hiệu. Cùng con đọc các thông báo dán ở các địa điểm công cộng, nhà văn hóa thôn.	➪ Con ơi, con đọc cho mẹ nghe biển hiệu bên tay trái viết gì? Cửa hàng bán gì nhỉ? ➪ Đố con biết, vạch kẻ sọc trắng ở trạm đèn giao thông để làm gì? ➪ Hôm nay bà đi họp thôn đấy, cháu đi cùng với bà để đọc cho bà nghe xem ở Bảng tin của thôn thông báo gì nhé?

TÌNH HUỐNG	CÂU HỎI GỢI Ý ĐỂ HỎI TRẺ
Khi ở nhà, cha mẹ có thể cùng con khám phá nhãn của các đồ dùng, vật dụng có trong nhà. Cha mẹ có thể hướng dẫn con nhận biết một số thương hiệu quen thuộc, các nhãn hàng thường gặp, cách đọc tên các nhãn hàng. Bên cạnh đó, cha mẹ có thể giới thiệu cho trẻ các nội dung trên	➪ Con ơi, trên lọ bột canh này có ghi tên của nhãn hàng, bố đố con tìm được đấy? ➪ Trên nhãn này có ghi chữ "Công dụng", con có biết từ này có nghĩa gì không? Công dụng của lọ thuốc này là gì, con hãy đọc lên nào? ➪ Gói bánh này có vỏ đẹp quá. Không biết tên nhãn hàng là gì con nhỉ?

nhãn hàng (Thành phần, công dụng, hạn sử dụng, khuyến cáo...).

Có một số biểu tượng trên các bao bì, cha mẹ hãy tìm hiểu ý nghĩa và giới thiệu cho trẻ biết.

- Mẹ không biết thành phần và hạn sử dụng của gói bánh này xem ở đâu, con có biết không? (Nếu trẻ không biết, mẹ hãy nói "À, thế mẹ con ta cùng xem nhãn này để tìm hiểu nhé").
- Cháu ơi, trên hộp sữa có kí hiệu này. Cháu có biết nó có nghĩa gì không? À, nó là kí hiệu cho biết vỏ hộp sữa này có thể được tái chế, tái sản xuất để bảo vệ môi trường đấy cháu ạ.

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

- Khi cha mẹ và con tình cờ bắt gặp những biển hiệu, biển báo trên đường mà trẻ tỏ ra lưu tâm.
- Khi sử dụng các đồ dùng trong nhà có gắn nhãn, mác.
- Khi cha mẹ cùng con đi chợ, đi siêu thị, đi du lịch...bất kỳ đâu có sự xuất hiện của biển hiệu, biển báo.

CHA MẸ LÀM GÌ KHI TRÒ CHUYỆN VỚI CON?

- Cha mẹ nên cố gắng cho con đi ra ngoài cùng mình nếu có thể, để con có cơ hội để học hỏi, tiếp xúc với nhiều kiến thức mới, giúp con mở rộng kiến thức, vốn sống, trải nghiệm, giao tiếp với nhiều người.
- Cung cấp thêm cho con các thông tin về những gì mà con nhìn thấy, giải đáp các thắc mắc của con trên đường đi.
- Cha mẹ hãy nói chuyện, trò truyện với con mình nhiều nhất có thể. Kể cho con về địa điểm mình sẽ tới thăm, hỏi con xem con thấy tò mò, muốn biết điều gì.

- Khen ngợi con khi con có thể đọc được các thông tin, chữ viết.

Một số tín hiệu/biển báo giao thông mà cha mẹ nên cùng con tìm hiểu:

Tín hiệu đèn giao thông.

Tín hiệu của cảnh sát giao thông trên đường (bằng tay, bằng còi để điều phối giao thông).

Biển báo chỗ ngoặt nguy hiểm.

Giao nhau với đường sắt không có rào chắn.

Giao nhau với đường sắt có rào chắn.

Đá lở (miền núi).

Vách đá nguy hiểm.

Đường dành cho người đi bộ.

Dốc lên nguy hiểm/Dốc xuống nguy hiểm (miền núi).

TRÒ CHUYỆN VỚI TRẺ KHI CÙNG ĐI MUA SẮM

Cha mẹ đã bao giờ nghĩ rằng trò chuyện và cùng con thực hiện việc mua sắm sẽ giúp con học được điều gì chưa? Khi chúng ta trò chuyện với con, sẽ giúp con dần dần nhận biết các loại thực phẩm ở địa phương, hình thành vốn từ vựng và rèn luyện kỹ năng diễn đạt trôi chảy. Bên cạnh đó, những phép tính nhẩm phù hợp với khả năng cũng sẽ giúp cho con tăng cường kỹ năng toán học. Cha mẹ hãy tạo cơ hội học tập cho con thông qua hoạt động thường xuyên này nhé.

CHA MẸ TRÒ CHUYỆN/NÓI CHUYỆN VỚI CON NHƯ THẾ NÀO?

CÁC BƯỚC	CÂU HỎI GỢI Ý ĐỂ NÓI VỚI CON
Trước khi mua hàng	➪ Hôm nay mẹ con mình sẽ đi mua mấy thứ cho nhà mình nhé. Con có muốn đi cùng và giúp mẹ không? ➪ Mẹ cần mua một túi xà phòng, một túi đường, một chai nước mắm. Con hãy giúp mẹ tìm những thứ này nhé.
Trong lúc chọn hàng	➪ Con có biết đây là túi gì không? Con thử đọc dòng chữ trên túi thử nào? Đúng rồi, đây là túi xà phòng. Có nhiều loại, túi to, túi bé. Nhưng nhà mình ít người, nên chỉ cần dùng túi bé thôi... ➪ Con đã tìm được gì vậy? Đúng rồi, vậy nó dùng để làm gì nhỉ?

	➪ 1 túi đường có giá 10 nghìn, 1 chai nước mắm có giá 15 nghìn đồng. Vậy mặt hàng nào nhiều tiền hơn nhỉ? Con hãy giúp cha mẹ tính xem mình mua hết bao nhiêu tiền nhé. 10 nghìn + 15 nghìn bằng mấy nhỉ?
Sau khi mua hàng	➪ Hôm nay mẹ con mình đã mua được rất nhiều thứ. Con hãy liệt kê lại giúp mẹ tên và số lượng từng món nào. ➪ Con còn nhớ mua túi xà phòng này hết bao nhiêu tiền không nhỉ? ➪ À không biết hôm nay mẹ con mình đã ôn phép tính cộng nào nhỉ?

CHA MẸ CÓ THỂ TRÒ CHUYỆN/ NÓI CHUYỆN VỚI CON KHI NÀO?

Bất cứ khi nào cha mẹ dẫn con đi chợ, đi mua hàng ở cửa hàng, tiệm tạp hoá, siêu thị…

Nguồn: https://nld.com.vn

CHA MẸ LÀM GÌ KHI ĐI MUA SẮM CÙNG CON?

- Trước khi đi, nên hỏi ý kiến con có đồng ý đi cùng và giúp cha mẹ mua sắm không. Giải thích rõ ràng cho con mình sẽ mua những gì vào ngày hôm đó.
- Hãy cho con cùng tham gia lựa chọn, tìm các mặt hàng cùng cha mẹ.
- Hãy khen ngợi nếu con tìm được mặt hàng và trả lời đúng.
- Kiên nhẫn, không trách mắng con khi con tìm sai hoặc không tập trung. Nếu con không có hứng thú, không nên ép con thực hiện hoạt động với mình.

HOẠT ĐỘNG 12

CÙNG CON TẠO GÓC HỌC TẬP TẠI NHÀ

Để con tập trung và hứng thú trong học tập, cha mẹ hãy tạo một không gian riêng thoải mái cho con tại nhà. Điều này sẽ giúp con tập trung mỗi khi ngồi vào góc riêng của mình, và giúp việc học của con đi vào nề nếp hơn.

CÁCH THIẾT LẬP GÓC HỌC TẬP

VỊ TRÍ

1. Yên tĩnh, riêng biệt và thoáng đãng để con có thể tập trung khi học.

2. Cần ánh sáng vừa đủ, không quá mạnh nhưng cũng không quá yếu và cần tránh tivi vì con dễ bị cuốn hút bởi một bộ phim hay một chương trình yêu thích.

3. Vị trí ngồi bên cửa sổ luôn có đầy đủ ánh sáng tự nhiên nếu con học bài vào ban ngày.

4. Cha mẹ nên sắm một chiếc đèn bàn giúp con tập trung hơn cho việc học của mình, nhất là khi con học bài vào buổi tối.

BÀN HỌC

1. Tránh đặt bàn học đối diện với cửa sổ sẽ khiến con mất tập trung trong quá trình học. Cha mẹ có thể đặt bàn học bên cạnh cửa sổ, cho con ngồi quay mặt vào một bức tường trong phòng.

2. Kích thước bàn ghế phải phù hợp với tầm vóc của con. Bàn và ghế nên rời nhau, ghế nên có thành tựa lưng.

SẮP XẾP

1. Những đồ đạc phục vụ cho việc học tập cần được sắp xếp hợp lý, tiện cho việc tìm kiếm công cụ học tập khi cần thiết.

2. Cha mẹ nên hướng dẫn con cách sắp xếp đồ dùng ngay từ bé để tạo thói quen gọn gàng, ngăn nắp.

TRANG TRÍ

1. Hãy giúp con trang trí góc học tập của mình theo cách mà con yêu thích.

2. Cha mẹ có thể treo những cuốn sách tự làm của con, những bức tranh mà con vẽ, thời khóa biểu của con ở góc học tập.

3. Mỗi khi nhìn vào những "thành quả" mà mình làm được, con sẽ yêu thích góc học tập của mình hơn và "chăm" ngồi vào bàn học hơn.

GỢI Ý CHO CHA MẸ

- Cha mẹ thường xuyên kiểm tra các dụng cụ học tập của con và mua bổ sung thêm khi thiếu hoặc mất: cặp sách, sách giáo khoa, vở, hộp bút, bút mực, bút chì, thước, tẩy...
- Cha mẹ tự làm sách cho con bằng cách thu thập các sách, báo, tài liệu có chữ, xâu dây/dán lên tường/...
- Cha mẹ nên mua/mượn sách truyện cho con từ các thư viện ở trường, lớp.

CÙNG CON CHƠI CÁC TRÒ CHƠI HỌC TẬP ĐƠN GIẢN - TRÒ CHƠI "ĐỐ VUI"

Con trẻ luôn thích khám phá thế giới xung quanh mình, nên cha mẹ hãy thường xuyên cùng con chơi trò đố vui về những sự vật, sự việc, hiện tượng... xung quanh mình.

Những câu đố sẽ giúp con trẻ tăng khả năng tư duy, trí tưởng tượng với thế giới xung quanh và tạo ra sự tương tác vui vẻ giữa cha mẹ và con. Qua đây, cha mẹ cũng có thêm cơ hội để khơi gợi sự tò mò và giải thích thêm cho trẻ về những sự vật, hiện tượng còn mới mẻ với trẻ trong cuộc sống.

CÁCH CHƠI

1. Cha mẹ hãy chọn 1 đồ vật để đố con. *Ví dụ: Chiếc bàn ăn cơm.*

2. Cha mẹ hãy nghĩ ra ít nhất 3 câu hỏi gợi ý với mức độ khó giảm dần để cho trẻ đoán xem cha mẹ đang đố trẻ về vật gì. *Ví dụ:*

   Câu hỏi gợi ý 1: Đây là đồ vật mà cả nhà sẽ cùng dùng ít nhất 1 lần 1 ngày.

   Câu hỏi gợi ý 2: Đây là đồ vật mình sẽ dùng trong các bữa ăn.

   Câu hỏi gợi ý 3: Đồ vật này có 4 chân và mọi người thường ngồi quanh nó.

3. Cha mẹ hỏi trẻ từng câu, sau mỗi câu dừng lại một lúc để trẻ có thời gian suy đoán. Hãy khuyến khích trẻ nói ra thật nhiều đồ vật, không nhất thiết phải đúng ngay từ những lần đoán đầu tiên. Nhưng nếu trẻ có thể đoán ra ngay từ câu hỏi gợi ý đầu tiên, hãy khen thưởng trẻ.

THỜI GIAN CHƠI

- Khi cha mẹ làm việc nhà và có con ở gần.
- Trước khi đi ngủ.
- Bất cứ khi nào cha mẹ và con ở gần nhau.

GỢI Ý MỞ RỘNG CHO CHA MẸ

- Ngoài trò chơi **"Đố vui"** như trên, cha mẹ có thể sưu tầm những câu đố vui dạng thơ, vè với vốn từ vựng phong phú để chơi với trẻ.
  Một số ví dụ:

  ? Con gì đôi cánh mỏng tanh, bay cao bay thấp báo rằng nắng mưa? *(Đáp án: Con chuồn chuồn)*

- Cái gì mà đi thì nằm, đứng cũng nằm, nhưng nằm lại đứng? Là gì? *(Đáp án: Bàn chân)*

- Da trắng muốt, ruột trắng tinh, bạn với học sinh, thích cọ đầu vào bảng? Là cái gì? *(Đáp án: Viên phấn)*

- Đầu đuôi vuông vắn như nhau, thân chia nhiều đốt rất mau rất đều, tính tình chân thực đáng yêu, muốn biết dài ngắn mọi điều có em? Là cái gì? *(Đáp án: Cái thước kẻ)*

- Sáng chiều gương mặt hiền hòa, giữa trưa bộ mặt chói lòa gắt gay, đi đằng Đông, về đằng Tây, hôm nào vắng mặt, trời mây tối mù? Đố là gì? *(Đáp án: Mặt trời)*

- Da cóc mà bọc bột lọc, bột lọc mà bọc hòn than? Là quả gì? *(Đáp án: Quả nhãn)*

- Cây gì nhỏ nhỏ, hạt nó nuôi người, chín vàng nơi nơi, dân làng đi hái? *(Đáp án: Cây lúa)*

- Thường nằm đầu hè, giữ nhà cho chủ, người lạ nó sủa, người quen nó mừng? Là con gì? *(Đáp án: Con chó)*

- Con gì ăn no, bụng to mắt híp, mồm kêu ụt ịt, nằm thở phì phò? Là con gì? *(Đáp án: Con heo/con lợn)*

- Con gì chân ngắn, mà lại có màng, mỏ bẹt màu vàng, hay kêu cạp cạp? Là con gì? *(Đáp án: Con vịt)*

- Bốn cột tứ trụ, người ngự lên trên, gươm bạc hai bên, chầu vua thượng đế? Là con gì? *(Đáp án: Con voi)*

➪ Cha mẹ hãy đố những câu đố có liên quan đến câu chuyện hoặc hoạt động sắp diễn ra, tạo sự hứng thú và tương tác với con.

➪ Cha mẹ có thể gợi ý con chủ động đố lại cha mẹ sau khi trẻ đã quen với trò chơi này.

CÙNG CON CHƠI
CÁC TRÒ CHƠI HỌC TẬP ĐƠN GIẢN - TRÒ CHƠI "TÌM TIẾNG CÓ CÙNG VẦN"

Nhận biết âm vần là một kỹ năng quan trọng cho trẻ đang học đầu cấp tiểu học. Ở nhà, người chăm sóc trẻ có thể cùng con em mình chơi một trò chơi gieo vần rất đơn giản để giúp trẻ phát triển âm vần, có thể chơi truyền miệng hoặc sử dụng bảng/giấy, bút để viết ra, tuỳ vào hoàn cảnh.

CÁCH CHƠI

1. Cha mẹ hỏi con nêu ra 1 vần, có thể là vần mà con đã học ở trường gần đây. *Ví dụ: vần "an", "in", "on"…*

2. Mọi người trong nhà cùng tham gia chơi, càng đông càng vui. Mỗi người lần lượt đọc ra 1 tiếng có chứa vần đã được con nêu ra.
Ví dụ: vần được nêu là vần "an", các tiếng có chứa vần "an" có thể là: lan, man, can, phan, ban…

lan

man

can

phan

ban

Lưu ý: *Vì đây là trò chơi tìm tiếng có cùng vần, nên tiếng này không cần phải có nghĩa, chỉ cần có thể đọc lên là được, ví dụ: "ran"*

3. Khi cả nhà đã tìm được hết tiếng, hãy đổi sang các vần khác và bắt đầu lượt chơi mới.

4. Nếu cả nhà đang ngồi cùng một chỗ, có thể yêu cầu con viết những tiếng đã tìm được ra ra giấy/bảng/vở, hoặc các chất liệu có sẵn. Cha mẹ và con có thể cùng nhau vẽ tranh minh hoạ các tiếng có nghĩa.

THỜI GIAN CHƠI

- Khi cha mẹ đang làm việc đồng áng và có con đi cùng, các anh chị em trong nhà cũng có thể chơi với nhau trò chơi này khi đi chăn trâu, lấy củi.
- Khi cha mẹ đang làm việc nhà.
- Khi cha mẹ giúp con học bài, mà con vẫn chưa thành thạo một âm vần nhất định.

GỢI Ý MỞ RỘNG CHO CHA MẸ

- Hãy kiên nhẫn ghép vần với con, nếu con chưa hiểu rõ trò chơi.
- Hãy cùng con giải nghĩa những tiếng là những từ có nghĩa mà con chưa hiểu.
- Ngoài vần, cha mẹ có thể đố con về âm đầu, VD: âm "t", "b", "m", và cùng nhau tìm các tiếng có âm đầu đó. Cách chơi cũng tương tự như tìm các tiếng có cùng vần.
- Hãy cho con chọn các âm, vần mà mình thích để chơi trò chơi này, hoặc là chơi với các âm, vần mà con mới học ở trường.

HOẠT ĐỘNG 15

CÙNG CON CHƠI CÁC TRÒ CHƠI HỌC TẬP ĐƠN GIẢN - TRÒ CHƠI "NỐI TIẾP TỪ"

Việc giúp con học thông qua những trò chơi chưa bao giờ đơn giản đến thế. Cha mẹ hãy thử chơi với con một số trò chơi ở nhà nhưng vẫn giúp con tăng khả năng ứng biến với vốn từ vựng đã có nhé.

CÁCH CHƠI

1. Cha mẹ có thể nói: "Bố sẽ cùng con chơi một trò chơi nhé. Bố sẽ nói một từ bất kỳ. Sau đó con hãy đoán xem chữ cái cuối cùng của từ đó là chữ gì và tiếp tục tìm một từ khác có bắt đầu bằng chữ cái đó nhé. *Ví dụ, bố nói từ "lan", từ này kết thúc bằng chữ "n". Vậy con hãy tìm một từ khác bắt đầu bằng chữ "n" nào?"*

2. Hãy khen ngợi con khi con làm được. Nếu con không làm được thì hãy gợi ý cho con. *Ví dụ: "Bố nghĩ ra từ "na" cũng bắt đầu bằng chữ "n" đấy. Vậy từ "na" kết thúc bằng chữ gì nhỉ"…*

3. Khi trẻ đã hiểu, hãy cho trẻ chơi một vài lần cho đến khi thành thục. Nếu trẻ đã biết viết thành thạo, cùng trẻ viết ra dãy từ đã tìm được: lan – na – anh – hết – tầng – gà…

4. Lần lượt chơi cho đến khi không tìm được từ nối tiếp theo và chuyển sang từ khác.

THỜI GIAN CHƠI

- Bất cứ lúc nào cha mẹ và con ở gần nhau.
- Cha mẹ có thể vừa làm việc nhà vừa hướng dẫn con chơi.

GỢI Ý MỞ RỘNG CHO CHA MẸ

- Nếu con chưa quen, cha mẹ có thể viết lên giấy/đất/cát/bảng mica để con nhìn thấy mặt chữ và dễ hình dung luật chơi hơn.
- Cha mẹ có thể cho con đưa ra từ đầu tiên để con hứng thú hơn.
- Khi con đã chơi thành thạo, cha mẹ có thể nâng cao độ khó của trò chơi bằng cách hướng con chỉ tìm các từ vựng thuộc 1 chủ đề nhất định, *ví dụ: cây cối, hoa quả, động vật, địa danh…*

MỘT SỐ LƯU Ý VỚI PHỤ HUYNH ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ

Các hoạt động trong **Cẩm nang học cùng con** có thể được áp dụng tại những nơi đa dạng về văn hóa và ngôn ngữ. Đối với các gia đình đồng bào dân tộc thiểu số có ngôn ngữ riêng, cha mẹ cần lưu ý một số điểm sau khi áp dụng các hoạt động này với con em mình:

1. Nếu con chưa tự tin nói chuyện bằng tiếng Kinh hoặc mới đi học, cha mẹ hãy nói tiếng mẹ đẻ với con. Trẻ em dân tộc thiểu số giỏi tiếng mẹ đẻ sẽ góp phần làm việc học tiếng Kinh của trẻ được dễ dàng và nhanh chóng hơn.

2. Một số dân tộc sẽ có những truyện kể dân gian, những ngày lễ tết, những món ăn truyền thống, tập tục sinh hoạt hàng ngày... gắn liền với văn hoá của dân tộc mình, cha mẹ hãy thường xuyên kể cho con nghe về những điều này để con hiểu biết hơn về nguồn cội của mình. Thông qua đó, cha mẹ bồi đắp tình yêu thương và tự hào dân tộc cho con trẻ.

3. Cha mẹ hãy tận dụng những vật liệu địa phương, dễ tìm dễ kiếm quanh nơi mình ở để làm đồ dùng học tập cho con, hoặc cùng con bày những trò chơi đơn giản.

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI
Số 4, Tống Duy Tân, quận Hoàn Kiếm, Hà Nội
Điện thoại: (024) 38252916 - Fax: (024)39289143

CẨM NANG HỌC CÙNG CON

PHƯƠNG PHÁP TĂNG CƯỜNG KỸ NĂNG ĐỌC – VIẾT CHO HỌC SINH TIỂU HỌC

Thực hiện:
TỔ CHỨC CỨU TRỢ TRẺ EM

Thẩm định nội dung:
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Chịu trách nhiệm xuất bản:
TỔNG GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP VŨ VĂN VIỆT

Biên tập nội dung:
PHẠM QUỐC TUẤN

Sửa bản in:
PHẠM QUỐC TUẤN

Thiết kế và dàn trang:
CÔNG TY CỔ PHẦN AGECKO

Đơn vị liên kết: CÔNG TY CỔ PHẦN AGECKO
Địa chỉ: Tầng 6 Tòa nhà Việt Á số 9 Duy Tân, P. Dịch Vọng Hậu, Q. Cầu Giấy, TP. Hà Nội, Việt Nam

---

In 500 bản, khổ 18x25cm, tại Công ty Cổ phần Agecko
Địa chỉ: Tầng 6 Tòa nhà Việt Á số 9 Duy Tân, P. Dịch Vọng Hậu, Q. Cầu Giấy, TP. Hà Nội, Việt Nam
Quyết định xuất bản số: 2181/QĐ - HN
Xác nhận đăng ký xuất bản số: 5544 - 2020/CXBIPH/11 - 333/HN
Mã số ISBN: 978-604-55-7690-8

Tải miễn phí trọn bộ tài liệu TCĐV dạng PDF và tham khảo video,
ảnh minh hoạ thực hiện Phương pháp TCĐV: truy cập website: **https://tcdv.edu-sc.vn/**

Tham gia diễn đàn quốc gia về Phương pháp TCĐV: Nhóm Facebook:
Cộng đồng TCĐV tại Việt Nam

Save the Children
VÌ MỌI TRẺ EM

Sách được xuất bản với mục đích phi thương mại
Bản quyền thuộc về
Tổ chức Cứu trợ Trẻ em tại Việt Nam

9 786045 576908